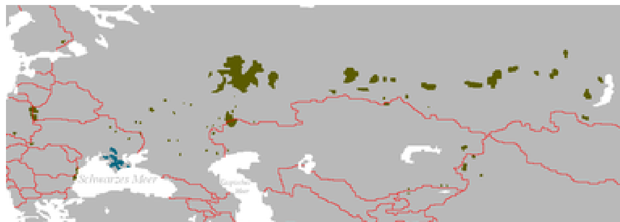
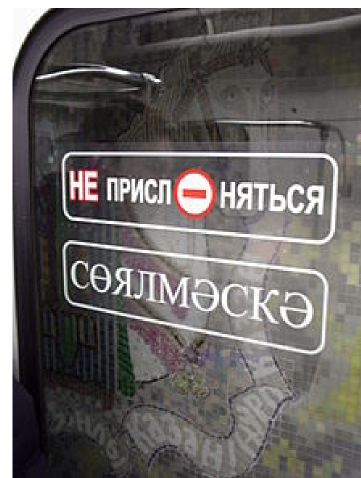
Tatariske Sproake

Ferspreedengsgebiet fon dät Tatariske däälich

Ju **tatariske Sproake** (Oainbeteekengen: татар теле [*tatar tele*], татарча [*tatarça*] татар төрекчәсе [*tatar törekçäse* = tatarisk Tursk]) of kuut *Tatarisk* (dt. *Tatarisch*) is ne fon do Tataren (in äängeren Sin) in fuul Regione fon Ruslound, foarallen in Tatarstan un Baschkortostan un fuul uur Gestriche fon ju eemoalige Sowjetunion boalde Turksproake. Ju jält as Haudfertreederske fon ju turkotartariske Sproakgruppe un wäd boald fon sowät 8 Millionen Ljuude. In dät turske Sproakgebruuk un in ju turske Turkologie wäd haudseekelk die Begriep „tatarisk Tursk“ (*Tatar Türkçesi*) ferwoand.

Tatarisk is Amtssproake in ju Republik Tatarstan. Geskichtelk gungt disse Sproake ap een fon do Amtssproaken fon ju Gouldene Horde tourääch. Ju tält also sproakgeskichtelk tou ju Gruppe fon do Wäästturske Sproaken. Deer heert ju tou ju Kyptschak-Gruppe. Ju besit uurweegend do Sproakoainskuppe fon dät Oguriske. Ap Tatarisk ärskiene ferskeedenste Publikatione; dät rakt Fiersjoon un Internetsieden in disse Sproake.

Twosproakige Waiwiesenge in ju Metro Kasan

Inhooldsferteeknis

Alphabete

Dät Tatariske waas in ju Tied fon dät 13. Jierhunnert un dät 15. Jierhunnert in dät Kyptschak-Tatariske ferskrifted. Deer waas dät Amtssproake fon ju Gouldene Horde. In dät 15. Jierhunnert wuude dät Kyptschak-Tatariske fon dät Tschagataiske oulöösd.

Bit in do 1920er Jiere wuude mäd arabiske Lättere, dan mäd latienske (eenhaidelk tursk Alphabet un siet do 1930er Jiere toulääst mäd kyrilliske Bouksteeuwe skrieuwen.

Twiskentiedelk wuude uk foar dät Tatariske ne Latienskrift uutoarbaided, wät allerdings ap n grooten Wierstand fon ju ruske Minnerhaid statte. Dät Alphabet gruundiert sik ap dät näie turske Alphabet fon ju Turkäi.

Siet dän September 2001 wuude bloot disse latienske Skrift tou Skrieuwenge fon dät Tatariske offiziell ferwoand (fgl. Tatariske Wikipedia (https://tt.wikipedia.org/wiki/Täwge_Bit)). Disse Praxis ferbood dät Ruske Ferfoatengsgjucht oawers in n November 2004, mäd ju Begruundenge, dät foar ju Eenegaid fon Ruslound ne eenhaidelke Skrift noodweendich waas[1].

Juunuurstaalenge fon dät tatariske Latienalphabet mäd dät turske:

- **Tatarisk**: Aa Ää Bb Cc Çç Dd Ee Ff Gg Gg Hh Xx Ii Ii Íí Jj Kk Ll Mn Nn Ññ Oo Öö Pp Qq Rr Ss Ss Tt Uu Üü Vv Ww Yy Zz
- **Tursk**: Aa Bb Cc Çç Dd Ee Ff Gg Gg Hh Ii Ii Jj Kk Ll Mn Nn Oo Öö Pp Rr Ss Ss Tt Uu Üü Vv Yy Zz

Ieuwenskesproaken fon dät Tatariske

Dät Baschkiriske is dät Tatariske noch gjucht äänelk. Daach wiest et al fuul Oainhaide ap, uum dät fon dät eegentelke Tatariske outougränsjen. Daach sunt do bee Sproakfoarme sik noch so eenich, dät ne juunsiedige Ferständigenge in Tatarisk un Baschkirisk noch muugelk is.

Ju krimtatariske Sproake wäd oafte as “Krimtursk” beteekend un dät Tatariske toureekend. Dät stimt oawers däälich bloot toun Deel, deer ju mäd ju Skaffenge fon ne oainständige Skriftsproake nit moor mäd ju buppe naamde Sproake identisk is. Buppedät wiest dät Krimtatariske al so fuul Oainhaide ap, dät ne juunsiedige Ferständigenge twiske Tatarisk un Krimtatarisk bloot noch bedingd roat is.

Sproakcodes:

SIL code: TTR
ISO 639-1: tt
ISO 639-2: tat

Wällen

1. Russland-Aktuell: Tatare mouten Kyrillisk skrieuwe (http://www.aktuell.ru/russland/politik/tataren_muessen_kyrillisch_schreiben_2473.html) 16.11.2004

Literatuur

- Tamurbek Dawletschin, Irma Dawletschin, Semih Tezcan: *Tatarisch-deutsches Wörterbuch*. Harrassowitz, Wiesbaden 1989, ISBN 3-447-02978-1
- Andreas Frings: *Die tatarische Schriftreform und das kulturelle Gedächtnis*. (= Mainzer Arbeitspapiere zur Geschichte Osteuropas; 1). Johannes-Gutenberg-Universität Mainz, Mainz 2004 (Volltext (http://deposit.d-nb.de/cgi-bin/dokserv?idn=976554518))
- Hermann Vámbéry: *Etymologisches Wörterbuch der turko-tatarischen Sprachen. Ein Versuch zur Darstellung der Familienverhältnisses des turko-tatarischen Wortschatzes*. Brockhaus, Leipzig 1878 (Neudruck: Biblio-Verlag, Osnabrück 1972, ISBN 3-7648-0640-0)
- Suzanne Wertheim: *Language "Purity" and the De-Russification of Tatar*. Paper, Berkeley Program in Soviet and Post-Soviet Studies, Berkeley 2002 (Volltext (http://repositories.cdlib.org/iseees/bps/2002_02-wert))

Weblinks

Wikipedia ap Tatarisk

- Alphabete un Sproakbiespiele (http://www.omniglot.com/writing/tatar.htm)